

2017

Ziemeļvalstis/ Baltijas valstis

Specializētā izdevēja EUWID (Europäischer Wirtschaftsdienst GmbH) analizētie Zviedrijas Mežsaimniecības nozares federācijas dati rāda, ka, salīdzinot ar atbilstošo 2016. gada periodu, šā gada pirmajā ceturksnī Zviedrijas skujkoku zāgmateriālu eksporta apjoms pieaudzis par 3 %. Tendences, kas iezīmējās pēdējos mēnešus vai dažos gadījumos pēdējos gadus, saglabājās. Eksports uz Austrumāziju turpina pieaugt, Tuvajos Austrumos un Ziemeļāfrikā situācija neuzlabojas, un zāgmateriālu piegāde uz Eiropu ir augusi visai mēreni, savukārt eksportam uz Amerikas Savienotajām Valstīm ar augošajiem eksporta rādītājiem, kaut arī no visai zema līmeņa, ir ievērojams izaugsmes potenciāls.

Kopumā Zviedrijas skujkoku zāgmateriālu eksports 2017. gada 1. ceturksnī sasniedza gandrīz 3,4 miljonus m³, kas ir par 100 000 m³ vairāk nekā 2016. gada 1. ceturksnī.

Apvienotā Karaliste joprojām ir lielākais eksporta tirgus (+4 % jeb līdz 680 000 m³), tai seko Ķīna, kura pirmo reizi ieņem otro pozīciju.

Uz Ķīnu eksportēto skujkoku zāgmateriālu apjoms pieauga par 23 % jeb līdz gandrīz 270 000 m³. Kopējais eksports uz Austrumāziju pieauga par 22 % jeb līdz 560 000 m³.

Nīderlande, kas vienmēr bijusi viena no lielākajiem Eiropas koksnes importētājiem, ieņem trešo pozīciju ar 250 000 m³ (+8 %). Tuvie Austrumi un Ziemeļāfrika apstiprina novērotāju negatīvās prognozes: piegādes uz Ēģipti ir noslīdējušas līdz 245 000 m³ jeb par 27 %. Ēģipte jau gadiem ir bijis otrais lielākais Zviedrijas eksporta tirgus, bet tagad tā ieņem tikai ceturto pozīciju. Eksports uz Vāciju ir vienīgais dinamiskā Eiropas tirgus izņēmums – 9 % samazinājums līdz 240 000 m³. Skujkoku zāgmateriālu piegādes Ziemeļamerikā sasniedza 125 000 m³ (+79 %).

Kopumā Zviedrija, atšķirībā no Somijas, lielāko daļu savu skujkoku zāgmateriālu eksportē uz Eiropu (2017. gada 1. ceturksnī tie bija 61 % un 2016. gada 1. ceturksnī – 60 %).

Un patiesi, Somija šī gada 1. ceturksnī izveda 2,4 miljonus m³ skujkoku zāgmateriālu (un ēvelētas koksnes), no kuriem 63 % tika eksportēti uz valstīm ārpus Eiropas. **Salīdzinot ar 2016. gada 1. ceturksni, tas ir 14 % pieaugums. Šobrīd Ķīna ir lielākais Somijas skujkoku zāgmateriālu importētājs (465 000 m³ skujkoku zāgmateriālu 1. ceturksnī (+62 %)), kam seko Ēģipte (-21 %, līdz 275 000 m³).**

Japāna un Apvienotā Karaliste ar pieaugumu attiecīgi par 8 % jeb līdz 235 000 m³ un par 19 % jeb līdz 235 000 m³ ieņem trešo un ceturto vietu. Egles koksnes eksports palielinājies par 16 %, bet priedes koksnes eksports pieaudzis par 9 %.

Lietuvas skujkoku zāgmateriālu eksports 2017. gada 1. ceturksnī palielinājās par 11 % līdz gandrīz 170 000 m³. Interesanti, ka eksports uz valstīm, kas nav ES valstis, šobrīd veido 30 % no kopējā eksporta (salīdzinājumā ar 24 % 2016. gadā). Eksports uz Austrāliju un Ķīnu pieauga attiecīgi par 23 % un 147 %.

Vācija/ Austrija

Specializētais izdevējs „EUWID” secina, ka, ka Austrijas skujkoku zāgmateriālu eksports,

joprojām tālu atpalikdams no pirmskrīzes līmeņa, turpina pieaugt (pret iepriekšējo gadu eksporta apjomu).

2016. gadā šis apjoms sasniedza 5,3 miljonus m³, kas ir par 5 % vairāk nekā 2015. gadā un ir augstākais līmenis kopš 2011. gada. Austrijas kokzāģētavas 2007. gadā eksportēja aptuveni 7,65 miljonus m³ skujkoku zāģmateriālu. Šis kritums galvenokārt saistīts ar salīdzinoši mazo pieprasījumu Itālijā.

Eksports uz pārējām valstīm šajā periodā samazinājās par 8 % (no 3,15 līdz 2,9 miljoniem m³), bet eksports uz Itāliju kritās par 46 % (no 4,5 līdz 2,4 miljoniem m³). Dažu pēdējo gadu laikā Itālijas pieprasījums ir stabilizējies, un eksporta apjomos uz citām valstīm, īpaši Vāciju, kas no Austrijas ieveda vairāk nekā 900 000 m³ skujkoku zāģmateriālu, vērojama pozitīva tendence (+23 % salīdzinājumā ar 2015. gadu).

Kopumā Austrijā darbojas 1044 kokzāģētavas (2015. gadā – 1071), kuras nodarbina aptuveni 8400 cilvēku. Astoņi lielākie uzņēmumi veido apmēram pusi no kopējā saražotā skujkoku zāģmateriālu apjoma.

Austrijas kokzāģētavas 2016. gadā apstrādāja apmēram 15,4 miljonus m³ apaļkoku (2015. gadā – 15,1), no kuriem 58 % tika iegādāti vietējā tirgū (2015. gadā – 63 %).

Ziemeļvācijas un Austrumvācijas kokzāģētavu izaugsmi nodrošina tieši eksporta darījumi.

Kokmateriālu piegāde uz ārvalstīm

2016. gada 1. pusgadā uzrāda strauju pieaugumu, turklāt arī iekšējie Vācijas tirgi joprojām ir samērā spēcīgi.

Krievija/ NVS valstis

2017. gada 1. ceturksnī Krievija eksportēja par 14 % vairāk skujkoku zāģmateriālu nekā 2016. gada 1. ceturksnī (līdz 6,1 miljoniem

m³). Šis ievērojamais pieaugums ir saistīts ar pozitīvo Ķīnas tirgus attīstību, kuram Krievija tagad piegādā 57 % no sava skujkoku zāģmateriālu eksporta apjoma, kas līdzvērtīgs 3,5 miljoniem m³. Līdzīgi kā Skandināvijas valstīm, arī Krievijas eksports uz Ēģipti krities (par 53 % jeb līdz 200 000 m³). Eksports uz Japānu arī samazinājies par 7 % jeb līdz 230 000 m³, bet piegādes uz Irānu augušas par 17 % jeb līdz 180 000 m³.

2017. gada 1. ceturksnī Baltkrievijas skujkoku zāģmateriālu eksports, salīdzinot ar 2016.

gada 1. ceturksnī, palielinājās par 55 % jeb līdz 475 000 m³. Uz Vāciju izvesto skujkoku zāģmateriālu apjoms, kas veidoja 110 000 m³, bija par 23 % augstāks nekā 2016. gada 1. ceturksnī, bet uz Baltijas valstīm, it īpaši Latviju, izvestais apjoms strauji pieauga – par 71 % jeb līdz 90 000 m³ uz Latviju un par 35 % jeb līdz 80 000 m³ uz Lietuvu.

Pārējā Eiropa

Dažu pēdējo nedēļu laikā Eiropas kompānijas paziņojušas par plāniem būvēt krusteniski līmētu zāģmateriālu (CLT – *cross-laminated timber*) darbnīcas Vācijas, Anglijas un Zviedrijas zāģētavās.

Tiek lēsts, ka tajās gada laikā apstrādātais koksnes apjoms varētu sasniegt 100 000 m³ un 120 000 m³, kas ir vairāk nekā lielākajā daļā šobrīd Eiropā esošo CLT darbnīcu. Pēc „EUWID” rīcībā esošas informācijas (kas vēl nav apstiprināta) tiek plānots būvēt CLT darbnīcas arī Austrijā un Somijā. Šo projektu

investori ir uzņēmumi, kas jau aktīvi ražo skujkoku zāgmateriālus vai līmēto laminēto koksni. Augusta sākumā **Norvēģijas kokapstrādes uzņēmums „Splitkon” un Norvēģijas Rūpniecības attīstības korporācija „Siva” paziņoja, ka parakstījušas līgumu par pirmās CLT rūpnīcas būvniecību Norvēģijā.** Ražošanas zāle Omotā, kas atrodas Oslo rietumos, tiks pabeigta līdz 2018. gada rudenim, un tās paredzamā jauda ir 60 000 m³.

Polijas skujkoku koksnes eksporta apjoms 2017. gada 1. ceturksnī, salīdzinot ar 2016. gada atbilstošo periodu, **bija samērā stabils – 150 000 m³.** Gandrīz visi Polijas eksportētie skujkoku kokmateriāli nonāk citās Eiropas valstīs.

Spānijā ievestais skujkoku zāgmateriālu apjoms veidoja 225 000 m³, un 2017. gada 1. ceturksnī tas bija par 8 % zemāks nekā 2016. gada 1. ceturksnī. Skujkoku zāgmateriālu piegāde no citām Eiropas valstīm ir stabila, un ar eksporta apjomu, kas veido 75 000 m³, Francija joprojām ir lielākais piegādātājs (+ 5 % salīdzinājumā ar 2016. gada 1. ceturksni). Savukārt piegādes no Dienvidamerikas strauji kritās.

Apvienotās Karalistes importa tirgi, pretrunā dažu analītiķu iepriekšējām prognozēm, joprojām ir ļoti aktīvi, un Eiropas Savienības statistikas biroja (Eurostat) dati rāda, ka skujkoku zāgmateriālu imports šī gada 1. ceturksnī, salīdzinot ar attiecīgo 2015. gada periodu, ir palielinājies par 16 % (līdz 1,4 miljoniem m³). Imports no Zviedrijas (vairāk informācijas par Zviedriju biļetena sākumā) sasniedza 680 000 m³ (+9 %), kas veido 46 % no kopējā importa apjoma (2015. gada 1. ceturksnī – 48 %).

Pieaugums, kas pārsniedza vidējo līmeni, reģistrēts vairākās lielajās ES eksportētājvalstīs, piemēram, Latvijā (21 %, 235 000 m³), Somijā (25 %, 220 000 m³), kā arī

Vācijā (+42 %, līdz gandrīz 80 000 m³). No otras puses, piegādes no Krievijas samazinājās par 11 % jeb līdz 75 000 m³.

Eurostat provizorisks dati rāda, ka 2017. gada maijā, salīdzinot ar 2017. gada aprīli, sezonāli izlīdzinātā būvniecības nozares izlaide samazinājās par 0,7 % eiro zonā (EA19) un par 1,1 % ES-28 valstīs. 2017. gada aprīlī būvniecības produkcijas apjoms eiro zonā pieauga par 0,3 % un ES-28 – par 0,2 %.

Salīdzinot ar 2016. gada maiju, 2017. gada maijā būvniecības produkcijas apjoms eiro zonā pieauga par 2,6 % un ES-28 – par 2,5 %. Būvniecības produkcijas izlaide joprojām ievērojami atpaliek no pirmskrīzes līmeņa.

Citur pasaulē

Izdevums „Japan Lumber Journal” vēsta, ka **2017. gada 1. ceturksnī imports no Eiropas pieaudzis gandrīz par 4 % veidojot līdz pat 715 000 m³ skujkoku zāgmateriālu.** Somija un Zviedrija nostiprinājušas savas vadošo Eiropas piegādātāju pozīcijas. Somija eksportēja 265 000 m³ skujkoku zāgmateriālu (+5 %), kas ir 37 % no kopējā apjoma, kas eksportēts no Eiropas), bet Zviedrija eksportēja gandrīz 30 % (9 % vairāk nekā 2016. gada 1. ceturksnī). Savukārt imports no Austrijas (-28 %, līdz 70 000 m³) un Rumānijas (-17 % līdz 53 000 m³) strauji samazinājās.

Neskatoties uz spekulācijām par to, ka drīzumā tiks panākta vienošanās par

skujkoku zāgmateriālu sūtījumiem no Kanādas uz ASV, rādās, ka ilgstošie strīdi vēl tik drīz neizsīks. Kanādas premjers Džastins Trudo 27. jūnijā teica, ka galvenā uzmanība tiek vērsta uz „virzību uz vienošanos” par zāgmateriāliem un to ka sarunas turpināsies arī 2017. gada vasarā. Saskaņā ar Vankūveras neatkarīgās finanšu izpētes kompānijas „ERA Forest Products Research” informāciju, ASV zāgmateriālu nozare Kanādai vēl nav izvirzījusi priekšlikumu, ko tā varētu pieņemt, palielinot tiesvedības iespējas. Kā izteikušās abu valstu amatpersonas, ASV un Kanāda nav spējušas atrisināt strīdu pirms sarunām par Ziemeļamerikas brīvās tirdzniecības nolīguma (NAFTA – *North American Free Trade Agreement*) modernizēšanu, bet zāgmateriālu jomas sarunas turpināsies atsevišķi un paralēli. **Tikmēr Kanāda ir paziņojusi par atbalsta programmu visai bēdīgā situācijā esošajai vietējai kokrūpniecībai.** Šī programma izraisīja ASV kokmateriālu nozares pārstāvju koalīcijas reakciju, kura raksturoja šo atbalsta paketi kā papildu pierādījumu tam, ka Kanādas kokrūpniecību subsidē pašvaldības.

Mežsaimniecības nozares konsultāciju uzņēmums „Wood Resources International” ziņo, ka **Dienvīdkoreja ir kļuvusi par lielāko granulu importētāju Āzijā, apsteidzot Japānu un ieņemot pozīciju aiz Lielbritānijas un Dānijas, un trešā lielākā pasaulē, un sagaidāms, ka Dienvidkorejas pieprasījums nākamajos gados turpinās augt.**

Vjetnama ir galvenais granulu piegādātājs Āzijai, un tās piegādātais apjoms veido apmēram 65 % no kopējā importa apjoma 2016. gada beigās un 2017. gada sākumā. Kanāda ir viens no senākajiem piegādātājiem Āzijas tirgū, bet tās tirgus daļa samazinājusies no 22 % 2014. gadā līdz 14 % 2016. gadā. Tomēr 2017. gada 1. ceturksnī Kanāda palielināja granulu sūtījumus uz Āziju, ieņemot otro pozīciju un visaugstāko šajā

ceturksnī reģistrēto līmeni ar 21 % no tirgus daļas.

Avoti, ja nav minēts citādi: Fordaq, EUWID, ITTO